

Rendkívüli szám.

Eperjes, 1914. augusztus 5.

Egyes szám ára 6 fillér.

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre . . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
petitsor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Táviratok.

Budapest, 1914. aug. 5.

A miniszterelnökség sajtóosztálya arról értesít, hogy úgy a harctéren, mint az országban történt eseményekről azonnal küld tudósítást és arra kér, figyelmeztessük a közönséget, miszerint bárholonnan jövő egyéb híresztelésnek fel ne üljön, mert azok a valóságnak meg nem felelnek. Köztudomású, hogy az ilyen, felelőtlen tényezőktől kiinduló riasztó hírek a leggyorsabban terjednek, ami sem a közönségnek, sem pedig az országnak nem érdeke. Az „Eperjesi Lapok“ az érkező táviratokat vagy külön kiadások, vagy kiadóhivatalának kirakatában kiírva fogja a nagyközönség tudomására hozni.

Budapest, aug. 5.

Egyes lapok révén híre terjedt annak, mintha csapataink a lovcseni hegyet (Montenegro) megszállották volna. A miniszterelnökség felhatalmazta lapunkat annak kijelentésére, hogy a lovcseni hegy megszállása egyáltalán meg nem történt, sőt ellene támadás sem tervezett. Azon a környéken sem montenegrói, sem a mi részünkről egyetlen lövés sem történt. Ellenségeskedés ezideig, a Belgrád előtt és a Drinán lejátszódott jelentéktelen csetepatéktól eltekintve, egyáltalán nem volt; itt is csak egymással szemben álló őrsök és járőrök csatározására szorítkozott.

Budapest, aug. 5.

Tisza István gróf és neje a bevonultak családtagjai részére 5000 koronát adományozott.

A főváros sportifjúsága tegnap este felvonult a királyi vár udvarára, hogy tüntessen a trónörökös-pár mellett. Az ifjúsághoz több ezerre menő sokaság sereglett és a Hymnus hangjai mellett bevonult a királyi várudvarba. Károly Ferenc József és Zita főhercegnő megjelentek az erkélyen, hogy megköszönjék az ifjúság hódolatát. Egetverő éljenzés fogadta őket. Pekár Gyula képviselő beszédben tolmácsolta az itthonmaradt ifjú generáció mélységes hódolatát, mire a trónörökös a következő szavakkal válaszolt:

— Köszönöm szépen szives szavait, amelyekről ő Felségének, szeretett királyunknak jelentést fogok tenni. Mégegyszer köszönöm szépen.

A lelkes ifjúság Zita főhercegnőt szerette volna hallani. Amint a főhercegnő ajka szólásra nyílt, egyszerre mély, áhítatos csend támadt s tisztán hallható volt bájosan csengő hangja, amint tiszta magyarsággal mondta:

— Én is köszönöm, nagyon szépen köszönöm.

Orkánszerű éljenzés és lelkesedés támadt jövendő királynénk hangjának hallatára, amely önkéntelenül is a Hymnusba olvadt s kísérté az ifjúságot a hazatérés útján.

Berlin, aug. 4-ikén este.

A német birodalmi gyűlésen Bethman-Hollweg bir. kancellár nagy beszédet mondott, amelyben kifejtette a háború előzményeit és okait s részletes kommentárral szolgált ahhoz a már ismeretes táviratváltáshoz, amely a német császár és az orosz cár közt történt.

Bécs, aug. 5.

A király a Magyar Vöröskereszt-Egyesületnek és a bevonultak családtagjainak segélyezésére egyenkint 250,000 koronát adományozott.

Önmagunkért.

Történelmet élünk, történelmet csinálunk s a sors — ha mi is úgy akarjuk — nagy idők bélyegét nyomja tetteinkre. A béke meteorja sisteregve hullt le egünkről s ahogy utána nézünk, hogy a fekete kárpotot kémléljük, melyen túl az örök végtelenbe futott, valahogy idegennek, szokatlannak érezzük ezt a világot. Mintha kicserélődött volna minden, mi életünk állandóihoz tartozott s csak mi maradtunk itt árván, idegenül... Új idők jönnek, egyik napról a másikra új kor küszöbét léptük át — s nekünk, mint a világegyetem legkisebb elemeinek, hozzá kell szoknunk a változásokhoz. Félre kell tennünk mindent, mi tegnapi lényünkre emlékeztet; ma minden semmi, mi tegnap még nagyságként hivalkodott; ma új gondolatok és új elhatározásokkal telten új emberek vagyunk. Emberi hivatásunk magaslatára kell emelkednünk azonban, hogy ez a változás ne csak külsőségekben, de szívünkben is végbemenjen. Egyéni hiúság, gyarló torzsalkodások, szűkkeblűség, kicsinyeskedés, önzés helyett a megértés, testvéri szeretet, önfeláldozó hűség kell, hogy eltöltsék lelkünket, mert azzal a gondolattal is meg kell barátkoznunk, hogy vihar fog elvonulni felettünk, áradó szenvedélyek tengere tajtékzik majd körülöttünk s e tisztító — Isten és emberiség előtt elégtételt adó — viharban emelt fővel, lankadatlan törzsszel kell megállnunk. Tudnunk kell, hogy a megpróbáltatás napjai jönnek; tudnunk kell, mit jelent ez a szó: háború; tudnunk kell, mi módon vétezzük magunkat a bánat, a csüggedés ellen...

Alig pár napja, hogy izgalmas események gyújtó csóvája söpört végig az országon, de társadalmunk máris tudatára ébredt földadatának, melyet a változott körülmények közt teljesítenie kell. Tudjuk, hogy fegyvereinké az igazság s karjaink által a korszellem hajtja végre súlyos ítéletét; tudjuk, hogy a jövő dicsőséget kínál — de tudjuk azt is, hogy magunknak kell arról gondoskodnunk, hogy a győzelmi öröm szavát könnyek ne némissák el. Hogy a koszorú nyomán gyászszalag ne libegjen... hogy az itthonmaradottak jajsza reménytelenséggé ne változtassa a most még tomboló lelkesedést... hogy a nyomor és szenvedés nagy tettek iránt fásulttá ne tegye a szívet... Megyénk közönsége ez okból gyűlt össze hétfőn a vármegyeház nagytermében, hol a humánus akció hivatott tolmácsolót nyert **Szinyei Merse István** főispánban, kinek fenkölt szavai megnyitották a szívet. A beszéd a következő:

— **Öfelsége**, bár az utálatos gaztett tördőfésként érte atyai szívét, az utolsó percig mindent megpróbált a béke megőrzésére. A nemzet becsületét azonban a fegyverekre kellett bízni. Ha van háború, mely igazságos, úgy ez az s mi nyugodtan nézhetünk a jövő elé, mert Istenben és Királyunkban bízva követjük a hon hívó szavát. A társadalom minden tagja — az otthonmaradottakkal együtt — alkotja a becsület véderőjét. **Mikor e szent feladat hárul a társadalomra, mindenki apostolává kell legyen a fenséges eszmének s mindenkit át kell hasson az a tudat, hogy a hazafiság lángjának kell hevítenie e munkában s e nagy evolúcióban fel kell olvadnia mindenkinek; kihullania, mi salak s megmaradnia az egyetértés aranyának, hogy e háborúban sérelmünkért kellő kárpótlást találjunk.** Az elhidegülő karokat a társadalom ezer karjának kell pótolnia s ebben az akcióban lelkes odaadással kell eljárnia és úgyszólván katonai szervezettel látandó el, hogy ne csak a segélyre szorultak támogatásáról legyen szó, de patronage-szerűen járjon el s az otthonmaradottak gyámoltója, ápolója, vigasztalója legyen. Ez okból a következő proposíció teszi:

Állítsassék föl egy központi végrehajtó-bizottság (ebből a hatóság bár segélye kétségtelen, jelenlegi óriási elfoglaltsága miatt kimarad), mely ne csak az akció végrehajtását lássa el, de említett szerepében az utolsó percig higgadtan álljon helyt. Járásonként külön szervező-bizottságokra van szükség. A mozgalom védnökéül **dr. Novák István**, **dr. Fischer-Colbrie Ágoston** és **geduly Henrik** püspököket ajánlja fölkeríteni. Végrehajtó elnökeknek készséggel **ön maga** ajánlkozik, míg helyetteséül az **alispánt** ajánlja. A végrehajtó-bizottság mindazokat tagjai közé számítja, kik az akció odaadóan támogatják. A gyűjtés a központi íveken történjék. Minden községben vállalkozzon az intelligencia néhány tagja a segélyezendőket összeírására és a segély mértékének megállapítására. A járási szervező-bizottságok elnökeiül ajánlja a bártfai járásban **Bornemisza Lejost**, az eperjesi járásban **Meiorisz Kálmánt**, a kocszebeni járásban **Szinyei Félixet**, a lemesiben **Piller Kálmánt**, a héthársiban **Péchy Zsigmondot**, a giráltiban **Bujanovics Gyulát**, a felsővízköziben **Szepsesházy Imrét**.

A szervezet keresse a hatóságokkal és a jótékony egyletekkel az összhangzatos működést, mely e nehéz időkben szükséges. Appellál a hazafias társadalomra, hogy egyéb tekintetben is támogassa az akciót. Így ne kolportáljunk más híreket, mint ami hivatalosan a közönség tudomására hozatik s a szándékosan állhírt terjesztőket megbüntetés végett hozzuk a hatóság tudomására. A nemzetiségekhez barátságos vonalozással és testvéri egyetértéssel közeledjünk, mert kötelességüket — mint mindnyájan tapasztaljuk — ők is híven teljesítik. Álljon helyt mindenki e napokban, mert amint felemel a társadalom, úgy le is sújtja azokat, kik megfelelnek kötelességeikről.

A főispán nagyhatalmú beszédét és proposícióját az értekezlet egyhangú lelkesedéssel helybenhagyta. A megye közönségének nevében Bujanovics Sándor mondott köszönetet a főispán férifas és az idők komolyságához méltó szavaiért s biztosította az egybegyűlteket és távollevőket nevében is, hogy Sáros honfiai nem fogják megházdudolni, mert mindnyájan Istenbe vetett bizalommal a legvégsőkig teljesíteni fogják, amit a hazaszeretet és a polgári kötelesség előír. Utána **dr. Novák István** tartotta a következő magasszínvonalú szónoklatot:

— Nehéz és komoly időköt élünk. Azért jöttünk össze, hogy fegyver nélkül is kivegyük részünket a honmentésben. Szívesen fogadja a védnökséget s a legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatásban fogja részesíteni. Az akció célja az erkölcsi erők latbavetése s ő, mint az erkölcsi világrend képviselője, erre helyezi a fősúlyt. Komoly napok előtt állunk s nekünk értelmiségnek, kik mélyebben értjük át, mily érdekek forognak kockán, meg kell őriznünk hitünket és lelkesedésünket. Ha volt uralkodó, ki becsülete és igazsága tanúságául Istent hívhatta föl, úgy **Ferenc József** az; ha van igazságos háború, úgy ez az. Ha volt hadikiáltvány, mely a becsület védelmére kiadott felhívás volt, úgy **Öfelsége** manifesztuma az. Csak egy momentum elszomorító ebben a háborúban, hogy a királygyilkosok, bombavető és banditák ügyét Oroszország magáévá tette s ezzel oly ügyet pártol, mit otthon akasztófával s golyóval büntet. Örizzük meg azonban hidegvérünket, jöjjön, aminek jönnie kell, nem rettenünk vissza senkitől. Itt látja az értelmiség feladatát. Oly vidéken élünk, melynek lakossága közt ellenségünk a legpiszkosabb eszközökkel fog dolgozni. Itt kell a lelkesedéssel a népbe higgadtságot is önteni, **mert nem a tömegek győznek, de az igazság.** Mikor int és bátorít, nem feledkezhetik meg az Isten iránt köteles alázatáról sem, ki, ha bízva hiszünk atyai gondoskodásában, nem fogja elhagyni ügyünket és nemzetünket.

A lelkes beszédet a főispán meghatottan köszönte meg. Ő csak honfiúi kötelességét teljesítette ezen akció megindításával s meg van győződve, hogy mindenki érülete egybeforr e pillanatban a loyaltásban és hazaszeretben.

A kitörő lelkesedés és éljenzés bizonyította, hogy ez így van és Sárosvármegye közönsége azon az úton fog haladni bízva s rendületlenül, hol a szavak tettekké forrnak s melyet mint egyedül létezőt jelöl meg hazafias lelkülete, mert ez az út az igazság és becsület felé vezet. Ha ezer ellenség támad is ellenünk, kardunk ütését megszázszorozza erkölcsi erőnk s az a fölemelő tudat, hogy a jog és kultura kapuját védjük s ki ellenünk tör, azokat is el akarja söpörni. Támogassuk hát azokat, kik nélkülözések között az emberiség legfőbb javait őrzik: támogassuk együttérző lelkünk buzdító szavával s azzal, hogy itthonmaradottairól anyagi és lelki segéllyel gondoskodunk. Mert ezeknek tán nehezebb csatákat kell megvívniok a könnyekkel és a mardosó kétségbeeséssel s aki csak egy könnyet is letöröl, fegyver nélkül dicsőséget arat. Lebegjen szemünk előtt a cél, amiért a világ ezen átalakító harcában küzdünk s ha megérezzük, hogy ez a változás közelebb hozta egymáshoz az embereket — talán ez is egyik eredménye lesz a háborúnak. Fogadjuk szívesen az átvonuló katonaságot, gyermekeink és testvéreink ők, kik a mi ügyünkért fáradnak s a beszállásoláskor legyünk figyelmesek, hogy addig a pár napig legalább még ne nélkülözzék az otthon kényelmét, míg a harcmezőre érnek. Ne vonakodjék senki a nagy munkából részét kivenni, mert az mindnyájunkért folyik s aki kimarad belőle, kihull az idők rostájából, mint a férges gyümölcs, — akik azonban önzetlen és tettekre kész szívvel-karral várják a holnapot, bízva beboltozzák a nagy jövő most épülő oszlopait, melyen örökkön lángoló betűkkel lesz felírva: **becsület és igazság.**

Földes Sándor.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonosok:
Kocs Ernő és Frigyes.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomató-intézetében, Eperjesen.

EP

Előfizetési ár
Egész évre . . .
Félévre . . . .
Negyedévre . . .
Hirdetési díj: Egyhá-
petítor egyszeri hird-
15 l. Közlemények sor-

A Közönség

dályozva lesz
adhatunk, — e
közre, viszon
sére egy-eg

Berlin, augusztus 5.

Az angol követ elhagyta

Budapest, augusztus 5.

A honvéd hadi- és hajó

Lelkesedése a zászló pontnál előbb náim mindegyikét kell viselkedésünkkel felsőbb hadi köteleke fogmal mentek Emlékezzetek a veszéllyel győzelme gón vitézség ellenségeink forró hazaszeretetére Isten áldása győzelemre Kelt Bécs

Krakkó, augusztus 5.

A „No” érkezett Silinsky polgártól beszélgetés bízta. Az vezérkarral magával államkincse belsejébe

Budapest, augusztus 5.

A hivatásos parancsát kir. honvéd

Berlin, augusztus 5.

Briey, augusztus 5.